

Warszawa, 26 lutego 2021 r.

Opinie KOS (38(2)/2021)

W dniu 24 lutego 2021 r., na stronach internetowych Prokuratury Krajowej ukazała się informacja, że w związku z publikacją dziennika Gazeta Wyborcza, na łamach której, w dniu 30 stycznia 2021 r. ukazał się wywiad z Panią Katarzyną Kwiatkowską, pt. „Ukarana prokuratorka ostrzega szefów: Nie chcę nikogo straszyć, ale gromadzimy dowody”, Prokuratura Krajowa wystąpiła wobec Prezeski Stowarzyszenia Prokuratorów Lex Super Omnia na drogę sądową, domagając się zaniechania naruszeń, opublikowania stosownych przeprosin i wpłaty określonej kwoty na cel społeczny.

Prokuratura twierdzi, że doszło do podważenia wiarygodności i godności urzędu, a wypowiedzi zawarte w publikacji zawierają insynuacje, że kierownictwo Prokuratury Krajowej dopuszcza się przestępstw oraz innych naruszeń.

Podjęte przez Prokuraturę Krajową wystąpienie stanowi, zdaniem Komitetu Obrony Sprawiedliwości KOS, emocjonalną reakcję na skierowanie dnia poprzedniego, to jest 23 lutego 2021 r., przez Prezeskę Stowarzyszenia Prokuratorów Lex Super Omnia, zapowiadanego wcześniej pozwu do Sądu Okręgowego w Warszawie, w związku z podjętym przez Prokuratora Krajowego Bogdana Święczkowskiego dyskryminującym aktem władczym, na podstawie którego Pani Katarzyna Kwiatkowska została na okres 6 miesięcy delegowana do wykonywania czynności służbowych poza miejsce stałego zamieszkania, to jest do Prokuratury Rejonowej w Golubiu-Dobrzyniu.

Pani prokurator Katarzyna Kwiatkowska, realizując cele statutowe reprezentowanej przez siebie organizacji pozarządowej, polegające na przeciwdziałaniu wszelkim przejawom niezgodnego z prawem naruszania niezależności prokuratorskiej oraz rzetelnego prezentowania w środkach masowego przekazu, działań reprezentowanej przez siebie organizacji, udzielając wywiadu dziennikarce Gazety Wyborczej wskazała, że **Stowarzyszenie monitoruje nieprawidłowości i gromadzi dowody związane z działaniami aktualnego Prokuratora Krajowego Bogdana Święczkowskiego, które w przyszłości mogą skutkować zarówno oceną dyscyplinarną, jak i prawnokarną.**

Komitet Obrony Sprawiedliwości KOS uważa, że podjęcie wobec Katarzyny Kwiatkowskiej, przez przedstawiciela kierownictwa prokuratury działań jest kolejną retorsją za jej krytyczne wypowiedzi oraz niezłomną postawę w obronie niezależności prokuratury. Działania te mają ponadto wywołać efekt mrozący u innych prokuratorów, zmierzający do zniechęcenia ich do występowania na drogę sądową w obronie naruszanych praw oraz godności pracowniczej. Podejmowanie akcji prawnych w imieniu instytucji, w związku z krytyką działań konkretnego prokuratora przełożonego stanowi ponadto nadużycie prawa realizowane w celu zastraszenia, zarówno członków legalnie działającego Stowarzyszenia, jak i pozostałych prokuratorów.

Działanie Prokuratury Krajowej można uznać za przykład powództwa określonego jako SLAPP (strategic lawsuit against public participation), którego celem jest nie tyle wygranie sprawy sądowej, lecz uciszenie krytycznych wypowiedzi - poprzez stworzenie tzw. "efektu mrożącego" (chilling effect). Praktykę powództw typu SLAPP potępił 25.II.2020 r. w swojej rezolucji Parlament Europejski¹.

Warto wskazać na to, że Europejski Trybunał Praw Człowieka w swoich orzeczeniach potwierdził prawo prokuratorów do wolności wypowiedzi, posiadania poglądów czy zrzeszania się, w tym uczestniczenia w debacie publicznej, dotyczącej ochrony praw człowieka i szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości². ETPCz podkreślił również, że wolność wypowiedzi prasowej przysługuje pełniącym funkcje organizacji strażniczych i wzbudzającym publiczną debatę organizacjom pozarządowym, ponieważ na równi z dziennikarzami śledczymi informują opinię publiczną o nieprawidłowościach czy nielegalnych praktykach³. Wypełnianie przez stowarzyszenia ich zadań wymaga zapewnienia im możliwości przekazywania informacji o faktach wzbudzających publiczne zainteresowanie oraz ich oceny. **Władze muszą respektować wolność wypowiedzi organizacji pozarządowych, które mogą cechować się przesadą i być prowokacyjne**⁴.

Partnerzy KOS:

Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy
Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
Stowarzyszenie Sędziów „THEMIS”
Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia”
Inicjatywa Obywatelska „Wolne Sądy”
Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Instytut Prawa i Społeczeństwa INPRIS
Archiwum Osiatyńskiego
Stowarzyszenie Amnesty International
Forum Obywatelskiego Rozwoju FOR
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Sędziów Sądów Administracyjnych
Forum Współpracy Sędziów

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0320_EN.pdf, pkt 13

² por. wyrok ETPC w sprawie Kövesi przeciwko Rumunii z dnia 5.05.2020 r., (3594/19)

³ wyrok ETPCz w sprawie Társaság a Szabadságjogokért przeciwko Węgrom z dnia 14.04.2009 r. (37374/05)

⁴ wyrok ETPCz w sprawie Vides Aizsardzibas przeciwko Łotwie z dnia 27.05.2004 r. (57829/00)